

I: ПАЯ

Старший брат повертається додому в темний передсвітанковий час, коли навіть привиди йдуть на спокій. Від нього пахне сталлю, вугіллям і горнилом. Пахне ворогом.

Він протискується своїм незграбним тілом у вікно, босими ногами беззвучно стає на вистелену тростиною підлогу. Гарячий пустельний вітер залітає слідом, шурхоче вигорілими завісками. Блокнот падає, і брат, наче змію, поспішно відштовхує його ногою під ліжку.

Де ти був, Дарине? Тільки в моєму уявленні мені вистачає духу запитати, а Дарин довіряє мені аж так, щоб відповісти. Чому тебе нема цілими днями? Чому коли ти так потрібен Ді й Ба? Коли ти мені потрібен?

Щоночі, майже два роки поспіль, я хочу спитати. І щоразу не наважуюся. В мене не залишилося ближчих за нього людей. Я не хочу, щоб він відгородився від мене так, як від усіх інших.

Але сьогодні все по-іншому. Я бачила, що в його блокноті. Я хочу знати, що це означає.

— Тобі слід спати, — мої роздуми перериває шепіт Дарина. Він пастки нутром чує — це в нього від матері. Я сідаю на ліжку, він запалює лампу. Немає жодного сенсу вдавати з себе сплячу.

— Комендантська година минула, і мимо пройшли вже три патрулі. Я хвилювалася.

— Я знаю, як не попастися, Лае. Досвід є, — він кладе підборіддя на моє ліжко й усміхається маминою теплою та кривою усмішкою. Знайомий погляд — так він дивиться, коли я прокидаюся від кошмару або коли в нас закінчується зерно. *Все буде добре*, кажуть його очі.

Він бере книгу з мого ліжка.

— «Нічні жнива», — зачитує назву. — Страхота. Про що вона?

— Я тільки почала. Вона про джинів... — і замовкаю. Дотепно. Дуже дотепно. Він любить слухати історії не менше, ніж я люблю їх розповідати. — Неважливо. Де ти був? В Ді сьогодні було з десятком пацієнтів.

Я заміняла тебе, бо він вже не може стільки робити сам. Через це Ба розливала по банках джем на продаж без мене. Тільки вона не впоралась. І тепер крамар нам не заплатить, і взимку ми будемо голодувати, і чому, заради неба, тебе це не хвилює?

Я не кажу цього. Усмішка вже збігла з Дариного обличчя.

— Я не створений для цілительства, — каже він. — Ді це знає.

Я хочу відступитися, але згадую дідусеві пониклі плечі цього ранку. Згадую блокнот.

— Ді й Ба розраховують на тебе. Хоча б поговори з ними. Хоч раз за всі ці місяці.

Я очікую, що він скаже, що я не розумію. Щоб я відчепилася від нього. Але він лиш хитає головою, падає на своє ліжко і заплющує очі, наче те все не варте його зусиль.

— Я бачила твої малюнки, — слова вириваються самі собою, і Дарин миттєво скочує на ноги, скам'янівши на лиці. — Я не навмисно, — кажу. — Одна сторінка випала. Я знайшла її, коли міняла тростину.

— Ти казала Ді з Ба? Вони бачили?

— Ні, але...

— Лае, послухай, — пекло, я не хочу цього чути. Не хочу чути його виправдань. — Те, що ти побачила, несе небезпеку, — каже він. — За жодних умов нікому про це не розповідай. Ніколи. Я ризикую не тільки своїм життям. Є й інші...

— Ти працюєш на Імперію, Дарине? На Зборонців?

Він не відповідає. Мені стає дурно, бо, здається, я бачу відповідь у його очах. Мій брат — зрадник своїх людей? Мій брат знюхався з Імперією?

Якби він крав зерно, чи продавав книги, чи навчав дітей читати, я б зрозуміла. Я б пишалася ним за сміливість, якої мені так бракує. Імперія переслідує, ув'язнює та вбиває за такі «злочини», але навчити шестирічну дівчинку абетці не чинить нікому зла — принаймні не в очах мого народу, Просвітників.

Але те, що вчинив Дарин, гидко. Це зрада.

— Імперія вбила наших батьків, — шепочу я. — Нашу сестру.

Я хочу кричати на нього, але слова застрягають у горлі. Зборонці підкорили землі Просвітників п'ять століть тому, і відтоді лиш пригнічували та поневолювали нас. Колись Імперія Просвітників була коліскою кращих університетів та бібліотек світу. Тепер більшість із нас на вигляд не відрізняє школу від арсеналу.

— Як ти міг стати на бік Зборонців? Як, Дарине?

— Все не так, як ти думаєш, Лає. Я все поясню, але...

Він раптово стихає, рукою вгамовуючи мене, коли я вимагаю пояснень. І повертає голову до вікна.

Через тонкі стіни чутно, як хропе Ді та крутиться Ба; вуркочення голубка. Рідні звуки. Звуки дому.

Але Дарин чує щось ще. Його обличчя біліє, в очах з'являється жах.

— Лає, — каже він. — Облава.

— Але якщо ти працюєш на Імперію... — *тоді навіть солдатам переслідувати нас?*

— Я не працюю на них, — його голос звучить спокійно. Спокійніше, ніж я себе почуваю. — Сховай блокнот. Це він їм потрібен. Через нього вони тут.

Наступної миті він уже за дверима, а я залишаюсь одна. Мої босі ноги немов загрузли в піску, руки наче задеревеніли. *Швидше, Лає!*

Зазвичай Імперія проводить облави серед білого дня. Солдати хочуть, щоб наші матері та діти дивилися. Вони хочуть, щоб наші батьки та брати бачили, як поневолюють родини інших чоловіків. І якими б страшними не були ці рейди, нічні облави гірші. Нічні облави проводяться, коли Імперії не потрібні свідки.

Це все насправді? Може, це кошмар? *Все по-справжньому, Лає. Ворушиш.*

Я кидаю блокнот у живопліт за вікном. Погана схованка, але в мене немає часу. Кульгаючи, до мене в кімнату заходить Ба. Її руки, зазвичай такі впевнені, коли мішають у чанах джем чи плетуть мені коси, зараз тремтять у відчаї, намагаючись прискорити мене.

Вона витягує мене у коридор. Дарин стоїть біля чорного ходу разом із Ді. Біле волосся мого дідуся зараз розпатлане, мов ожеред сіна, його одяг зім'ято — але ніякого сну в оточених глибокими зморшками очах. Він щось тихо каже моему брату, і кладає в руки найбільший кухонний ніж Ба. Не розумію навіщо. Проти клинків серрської сталі кухонний ніж лишень зламається.

— Ви з Дарином йдіть через задній двір, — каже Ба, очима стрибаючи по вікнах. — Вони ще не оточили дім.

Ні. Ні. Ні.

— Ба, — я кличу її, спотикаючись, коли вона підштовхує мене до Ді.

— Сховайтесь у східній частині кварталу... — її голос обривається, погляд замирає на центральному вікні. Крізь зношені штори я встигаю побачити блиск вилитого зі срібла обличчя. Всередині все обривається.

— Маска, — каже Ба. — З ними Маска. Йдіть, Лає. Поки він зовні.

— А ти? А Ді?

— Ми їх затримаємо, — Ді лагідно виштовхує мене за двері. — Бережи свої секрети, люба. Слухайся Дарина. Він подбає про тебе. Втікайте.

На мене падає вузька тінь Дарина, і, коли двері за нами зачиняються, брат бере мене за руку. Він пригинається, намагаючись злитися з теплою ніччю, та безшумно ступає серед пухкого піску заднього двору. В його рухах відчувається впевненість, якої мені так не вистачає. Хоча мені вже сімнадцять, і я достатньо доросла, щоб приборкати свій страх, за його руку чіпляюсь, наче то єдиний мій рятунок.

Я не працюю на них, сказав Дарин. Тоді на кого він працює?

Якимось чином він побував біля ковалень Серри, і в деталях замалював процес створення коштовного ресурсу Імперії: кривих шабель із найміцнішої сталі, що здатні розрубати три людини водночас.